

ar retām fēlmēm heidsis uniwersitātēs wairak arodus, kas strahdā lihdsi pēc kreevu geografiskas wahrndnizas, meenā no wißeewehrojamaleem Wahzu geografiskeem schur-naleem „Das Ausland,” kuru wāda cemebrojamais geo-grafs prof. Dr. S. Gūnters un Minkenes „Allgemeine Zeitung”as“ finatniskā peelisumā, kurā, kā Brokhaus wahrndnīzā lqfams, esot jau no laika gala „kreetnakee un eewehejrojamalee“ spehli lihdsi strahdajuschi. Wareti le wehl peesibmet, kā pat tahda autoritate geografiskas leetās kā prof. Dr. S. Gūnters ir, us raksta „Par pasaules ijs-zelschanos un bojā eeschanu” farakstītāja raksteem schur-nalā „Ausland” aistrahdijis kā us koti pamahzōscheem un satura bagateem. Ari dažki ziti eewehejrojamī Wahzu laik-rastri un finibu vībri, kā veem. geogrofijas prof. Dr. Pechuēl-Löschē, tos ir īoti usteikuschi.*). Un tā kā raksta „Par pasaules ijszelschanos un bojā eeschanu” farakstītājs „Mājas Weesā” finatniskajā nobākā ir ujsībtigi strahdajis un bes wina wehl ari ziti spehli, kā Dr. Barons u. z., tad gan waina buhs mellejama pēc pascha Gr. K. Iga, kursch ari bresmīgt īirdas par seemeeschu emanzipāziju. Un to mehr stahstīnā „Bes puhra” (stat. „M. B.” Nr. 47, 48, 49, 50 isg. g.) tehloto seewetē tas nesin kā zeenit un flāwet. Wijsas tur „tehlotas seewas ibpaschibas” esot „koti ja u kā s u n t e i z a m a g.” Gr. K. ajsgrahbis no min. seeweetes issauzas: „Kursch wihs gan nejutisees laimigs pēc tāhdas seewas sahneem, tura mahie newehlesees sawu meliu tāhdu audfinat?” Ne nu, kā Gr. K. Igi eepatiku-tees muhsu emanzipētā lauzineeze! Bet kamehr „Balt. Wehstn.” un „Balss”, kamehr ween Gr. K., F. K., W. S. Gailits-Gaidulis, un ziti kā faswehrejujsches Kleids pret seeweeshu emanzipāziju, tilmehr tee loi ne-eedroščinajas sawas rokas isssteep pehz tāhdām seewetem kā stahstīnā „Bes puhra” tehloti, tee nav tās zeenigi, tilmehr ari tee lai peeteek ar sawām „emonzi petām damam, kas papirofus, kalkischus ar „machorlu” rauj kā put ween u. t. t.” (stat. „Balss” Nr. 23). Mehs tāhdu emanzipētū seewu, kas brihwa no goda, brihwa no kauna, brihwa no latra peenahluma, nepasīhītām un tāhdu leetu ari se m seeweeshu

pat now teesiba atsauktees us. agralo „Balt. Wehstn.“
Ka teescham tā, to tuhlin redsestim. 1888 g. „Balt. Wehstn.“
86. numurā, ralstā „Par seeweeshu veenaklumieem“ wahrd
pa wahrdam laskam: „Zaur seeweeshu emanzipaziju — n
luras daschi tagad til waren bishdas, fazidami, ka ar t
wisu familijas jaukumu ijsposiisshot — waretu familija
jaukumis dauds lochaki usseedet, jo seewa tad prastu vibrans
liibsi zihnitees vret dīshwes wehtram. — Ar seeweeshu
emanzipaziju issustu pilnigi wezmeitu kahrtas nizinaschana
kad winas tikai is mihleitibas prezios, tad jaur to wijs
sabsihwe kluhtu dauds idealaka. Daschi baivas, ka tad
kad seeweeshcheem dotu teesibu ari ar lahdeem amateem no
darbotees, buhtot pohral leela konfurenze, kas neweenan
ne otrai neatmestu wairas nekahdas pēnas, un tā eestahos
pehdigais posts. Bet kad, ka jau minets, seeweetes nahla
mība mahjetu ari labak fainneegibu (gluschi ka „M. W.
to prasa, ka tas ari redsams stahstīna „Bes puhra“ un
„M. W.“ Peel. Nr. 23 *), tad jau pirmahrt palisktu daud
masak neprezetu nela tagab, un kad pee tam tilai nepre
tās un atraitnes nodarbojos ar lahdeem amateem, ta
jau konfurenze nebuhu mis leelaka, bet dauds masala nel
tagab.“ Redseet nu zeen. Iafitaji, ka „Balt. Wehstn.“, k
tas paits agraki slavejis, tagad min ar lahjam. Spreede
nu ilskritis par „Mahjas Weesa“, „Bals“ un „Balt.
Wehstn.“ isitureshchanos. Ja jau „Balt. Wehstn.“ un „Bals“
til tahku nolluvuschi, ka tee waj no ahdas sprahggi ahrā
kad tikai peemin ween jau fainneeziska jautajuma no
kahrtoschanu un seeweeshu emanzipazijas jautajumu**), wo
tad lahds brihuums, ka „Latweeshu Avises“ sanā ū. s. a
Nr. 26 eet konsekventi nemot wehl foli tahlaku un iti
meerigi Latweeshchus pamahza „ka teatri un zit
tam lihdsigi istrikojumi atnes tanta
wairok posiu nela svehtibu.“ Ari mahzib
muhsu gadu simtena beigās! Jo, ja, kam Tew, tauta
wajaga ko dabut sinat par tahlām leetam, kā daba
si nainem, seeweeshu emanzipaziju, teatra israhdeim u. t. t.
— Most ar lahdeem neekleml Redseet, zeen. Iafitaji, z
tahlū jau mehs nolluvuschi muhsu gadu simtena beigās

lihdszeetibas telegramas. Ari Kreewija juht seeras par to wihi, kas Franziju turvinaja draudsigi Kreewijai. Ta „Waldibas Wehsin.“ sawā nekrologā par Kārnō sakā: „Franzija pasaude zaur Kārnō nahvi reti godigu, brihwrahtigu, augstfirbigu pilsoni, leelu patriotu, preeksch- sīmigu valsts galwu un preekschīmigu gīmenes tehwi. Winsch usluhkoja Franzijas labumu par visu augstaki un stahweja tahlu no wišam partiju interežem!“ Par pašču nonahweschau Liionā peenahluscas no tureenes schahbas fiktakas smas: Pehz goda meelastja Kārnō brauza u teatri un laudis winam slati usgavileja. Peepeschi kahds zilwels pеestieidsas pee walejeem rateem, usleža uſ lahp- schla, rati apstahjās un tuhlit pehz tam redseja, ka Kārnō nobahleja un atkrita ratu atsweltnē. Gruhti eewajnoto presidentu tuhlit aishweda uſ prefekturas nomu, kur ahsiti wina wahti ismekleja un atraada par dihstamu. Launda- ris mehgina ja ismukt, bet tapa drihs ween nokerts un no fatrazinata lauschu bara buhtu tapis gabalds faraustiits, ja po- lizija winu neaphargatu. Laundari sauž par Besoriju Oscho- wantiju Santo, un ir džinis Italijā, Milanas provinčē Isklauschinot winsch isteiza, ka winsch preeksch qada laika apmetees Getā un frohtideenas rihtā atbrauzis Liionā. Tahjal nosegumu ismellejot vanahkis, ka Santo pеebre- jis pee kahdas anarkistu fasmehreschanas un ka winam zaur losi peekritis, presidentu Kārnō nonahwet, kamdehi wairaki anarkisti tapuschi opzeetinati. Ta Montpeljā ap- zeetinats kahdas anarkists, wahrda Laborijs, kürsch atsinās, ka sesideen ehdis kopā or Santo, un ka winsch schim istei- jis sauž nodomu, kamdehk zelojot uſ Liionu. Saprotams, ka Frantschi loti sapiltoti uſ Italescheem, kamdeht wai- rakas veelās notikuschi nsbrukumi pret Italijas pawali- neeleem. Daudsi Italijas pawalstneeki tamdeht atstahju- schi Franziju.

— Žīgahjuščā třechdečná notika jouna prezidenta wehleschana. Kongresā nodevā 851 balši, no kuraām 6 tapa atſūtias par nederigām un 845 tapa peenemitas. Saſkaitot nodotās balſis, iſrahbijas, la par Frantsijas nahtamo prezidentu eewehleis Kasimirs Perjē ar 451 balſi. Pa halboschanas laitū nenotila nelahds eewehrojams atgabijums. Jaumeewehleto prezidentu wišpahri ſilti apſweiz netiſ ween Frantschi, bet arī zitas waldibas. — Jaunas ministrijas ſastahdışchanos gaſdija uſ ſcho pirmdeenu.

Teeku leetu nodala

Taut.: „Kam wairak teefibū uj ahrlaulibas behrnu tehwam waj mahtei? Waj tehws war atnemt behrnu nmahtes, tad mahte to negrib dot?“

U i b.: Ja ahrlaulibas behrnu tehws fewi atsifist pata tehwu, jeb ic no teefas par tahdu atsifis tapis, un jwinisch, t. i. tehws, par sawu behrni gähdā, io ustura tad tilai tehwam ir teefiba, pagehret, lai winam paschan attauj ishandsinat behrnu, par kura usturu tam jamalsdā. Bet schahdā gadijumā tehws war atnemt behrnu mahtetilai tad, ja behrens jau ir tis leels, ka tam wairā nmajadfiga mahtes kōpschana. Ari usauguschi behrnu mahtet war leegte tehwam, ja tehwa dñihwes wihsé buhiu smahdejama, kamdehl buhiu jaboidas, ja behrens no tahdetehwa netaps kreetni usaudsinatos.

La tad us jauitajumu ja-atbild scha: Kad behrns weh
til mass, la tam wojadfiga mahies lopshana, tad tehw
to newar mahiei atnemti. Tapat, jo tehws par behrns
usturu negahda, winsch to no mahies newar atnemti. Ar
ja tehwa dsihwe ir smahdejama, winsch behrnu newa
dabut. Ja schee apstakki nam, tad tikai tehws war behrns
pee fewis pagehret audsinaschanu.

Jaut.: „Preeksch 8 gadeem pagasta teeja peetpreede no N. manam tehwam par labu lahdū noudas sumu parada peedfishchana netika tuhlin isdarita. Tagad man tehws miris, kā waru peedfishi sinamo paradu?“

Atb.: Miruschà tehwa prafibu war predsiht tilai tehwa mantineeli, t. i., kas par wina mantineekeem no teefas in atsihti un apstiprinati. Tamdeht miruscho kreditoru mantineekeem jaluhds teefu, loi ta tos apstiprina par mantineekeem. Ja tas ir notizis, tad apstiprinateem mantineekeem jaishnem ispildu rafsis un jaleel tad peedsiht prafibu. Ja prafiba 8 gadus atpakat tapa ihspreesta pee pagast teefas un bija masala par 100 rbt., tad ispildu rafsis jaluhds pee semneeli wirtsefas; het ja prafiba bija pahroka par 100 rbt. un masala là 500 rbt. tad jagreescha, pee meerteefas kapulzes; heidsot, pee appabala teefas i agreeescha, ja prafiba ir leelaka là 500 rbt. S.

Līku, lai leisaram Vilnam išsagitu Frantsū valdibas
pateizibu par wina suhito libdssuhitas išsazišchanu pre-
fidenta Šeardā nahwes atgadījuma deht.

Austro-Ungarija. Un g a r u valstsfaima peenehma lituma preelschlikumu, pehz kura atlauta tizibas brihwiba un pehz kura atlauts, buht ari bes lahdas noteiktas tizibas. Jo projam Schihdu tiziba, pehz s̄cha preelschlikuma, uſskatama par libdigu zitām tizibam.

Anglija. Iš Edinburgas fino, ka lahdas liberalas partijas sapulzē tapis pāsinots, ka firmais Gladstons vairs parlamentā nemaz nerādzischoes. Vina weetā nor liberalu kandidatu iestādījis Gibsons Cormichaelis.

— Skotijā jau kādu laiku atpakaļ draudeja iżzeltees oglu razeju streiki, kas nu yateejibā notizig. Rāhdi 65—70,000 oglu razeji atrahwusčees no darba, tamdeħi, ka oglu rakturju ihpaſchneeki wiċċem griveja alqu paſeminat par 1 schilinu no deenas.

Seemele-Amerikā tubgschana no strahbneelu puses
wehl nemas nemitejas, bet gan eet plaschumā. Tā nupat
Tschilagā dselsszelu fleeschu usstahditaji atrahousches no
darba, zaur ko kahdi w e e n p a d f m i t dselsszeli, kuri
atbrauz Tschilagā, peespeesti, apturet fahrtejus brauzeemus.

Korejas leetas paleek arween noopeetnatas. Tā avisei
"Times" siino si Schangajas, ka Japanaš waldbiba, kuro
us Koreju nosuhtija kara spehlu, us Kinas usazinajumu,
negribot sawus kara lugus atfault no tureenes atpalat,
bet prasot, ka Koreju opsehsch lopigi abas walstis, Kina
un Japana. Kinas waldbiba tomehr schahdu preelsch-
likumu nepeetem, bet pawairo sawus kara spehlus us juhras
un fausas semes, tā kā, kā rahdas, sharp abām walstis

No. 9485em.

Presidenta Sadi Karnó nonahweschana Lion
wijsa ziviliseta pasaulē sazehluſe dſitu lihdjihitbu u
reebjumu prei negehligo bresmū darbu. Frantschju val
dibai. Ia ari presidenta atraitnei peenahk no malu malan

^{*)} Alfrabam wehl us „M. B.“ Nr. 19 un 20 eeweetoto ralstu „Bar laitralstu usdewumu“ un „M. B.“ Nr. 23 eeweetoto „Pilseh“ neebu un lauvinelu“.

"") Scho jautajumu mehb turpmal pahrrunasim plaschafi.

Telegrams.

Zurjewā, 20. junijā Privattelegrama. — Rīgas Igaunu Dziedaschanaš beedribs „Imanta“ Igaunu vis-pahriņds dzeed. ūvehiņds, sazihīstē foreem pa veenam dzee-dot. īhodeen išpelniņas pīr m o goba algu.

Athlā, 2. julijs (20. junijā). „Mahjas Weesa“ spezial-telegramma. Wahzu leisara pahris schodeen ar jačtu „Hohenzollern“ uisahla parasto seemeta zelojumu.

Schangaja, 2. julijā (20. junijā). Japana pagehr
no Kōreijs karafo, lai tas galīgi atkarītos no Kinas aii-

Ihpaſtneels un iſdevejs: Granss Plates.

Utbildigais redaktors: Dr. philos. P. Sälitz.

